

“ESİAD EKONOMİK VİZYON BULUŞMALARI”

YÖNETİM KURULU BAŞKANI SİBEL ZORLU’NUN KONUŞMASI

17 KASIM 2022, SWISS OTEL

Sertifika No: Q-140005

TURKONFED

Sayın AKŞENER,
Sayın İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız,
Sayın Yüksek İstişare Konseyi Başkanım ve Üyeleri,
Odalarımızın ve Sivil Toplum Kuruluşlarımızın Saygıdeğer Başkanları,
Değerli ESİAD Üyeleri,
Kıymetli Misafirlerimiz,
Basınımızın Kıymetli Temsilcileri,

İYİ Parti Genel Başkanı Sayın Meral Akşener'i, İYİ Parti yönetimini ve ekonomi kurmaylarını tekrar misafir etmekten duyduğumuz memnuniyeti ifade ederek, herkese hoş geldiniz diyorum.

Öncelikle 13 Kasım günü İstiklal Caddesi'nde meydana gelen bombalı saldırıda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz. Terörü lanetliyor, milletimize başsağlığı diliyoruz.

Neredeyse bir yıl önce, 27 Aralık 2021 tarihinde, "ESİAD Liderler Buluşması" kapsamında Sayın Akşener ve ekibinin görüşlerini dinleme fırsatı bulmuştuk. Bu defa, "ESİAD Ekonomik Vizyon Buluşmaları" kapsamında bir araya geldik.

Ülkemizde ve dünyada çok yoğun ve hızla değişen bir gündemle karşı karşıyayız. Günümüzde jeopolitik, ekonomik ve siyasi unsurlar birbirinden bağımsız değil.

Hepimizin bildiği üzere, 2022 yılına Rusya-Ukrayna Savaşı damgasını vurdu. Savaş, Avrupa'da ciddi bir enerji krizinin ortaya çıkmasına ve giderek küresel boyut kazanmasına neden oldu. Enerji fiyatlarının yükselmesi ve hammadde sorunlarının ortaya çıkması tüm dünyada enflasyonist baskıları getirdi. Ayrıca, Covid-19 kriziyle ortaya çıkan tedarik zincirlerindeki aksamalar son bulmuş değil. Bütün bunların neticesinde küresel düzeyde bir resesyona gidiş söz konusu.

Ülkemizdeki duruma baktığımızda ise bir yandan küresel krizler, diğer yandan Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu durum, sanayimizi ve iş dünyamızı derinden etkiliyor.

2023 yılının ilk yarısında yapılacak seçimlerle ilgili konular ekonomi gündeminin önüne geçmeye başladı. Ancak, mevcut ekonomik tabloyu göz önünde tuttuğumuzda, seçimlerden sonra da ülkemizin en önemli gündem maddesinin yine ekonomi olacağı aşikar.

Sayın Genel Başkan,

Biz sanayici ve iş insanlarının en büyük beklentisi ülkemizin istikrarlı ve öngörülebilir bir ekonomiye kavuşmasıdır.

Dünya ekonomilerinde de hissedilen enflasyon, ülkemizde ise baş edilmesi zor bir sorun haline geldi. Artık hepimiz yüksek enflasyonla mücadele ediyoruz.

Merkez Bankası, yukarı yönlü revizyonlar yapmaya devam ediyor. Enflasyonla ilgili olumlu beklentiler ise sadece baz etkisiyle bağlantılı. Ekim ayında yıllık bazda TÜFE %85,51, ÜFE ise %157,69 oldu. Dünyada da enflasyon bir sorun olmakla birlikte, ülkemizdeki yüksek enflasyon oranı bizi diğer ülkelerden negatif ayırıyor.

Bu verilere rağmen Hükümetin önceliğinin enflasyonla mücadele olmadığını görüyoruz. Halihazırda büyüme odaklı ekonomi politikası uygulandığı söyleniyor. Ancak, TÜİK'in yüzde 7,6 olarak açıkladığı büyümeye karşın işgücünün milli gelirden aldığı pay yüzde 25,4'e indi. Milli gelirin adil dağılmadığı, ayrıca üretimin büyümeye katkısının düşük olduğu bir ülke ekonomisi istenen sonuçları veremiyor.

Öte yandan, sanayi üretim endeksi rakamlarında yıllık bazda artış yaşansa da, son aylarda bu artış oranının düştüğü görülüyor. Nitekim son açıklanan 2022 yılı sanayi üretim endeksi yıllık bazda %0,4 artış, aylık bazda ise %1,6 azalış gösterdi.

Yüksek döviz kurları ve emtia fiyatları sanayicilerin işletme sermayesi ihtiyacını giderek artırıyor. Sanayicinin öz kaynakları yetersiz kalmaya başladı. Finansman problemleri ve finansmana erişim ise yatırımların önünde önemli engel oluşturuyor. Bu yüzden yatırım kararları erteleniyor.

Hükümetimizin son dönemde uyguladığı faiz indirimine dayanan ekonomi politikası ise genel kabul görmüş iktisat bilimi kurallarından ayrılmaktadır. Bu kapsamda politika faizi %10,50'ye kadar düşürüldü, tek haneye indirileceği sinyalleri verildi. Öte yandan borçlanma faizleri ne yazık ki politika faiziyle uyumlu değil.

TÜİK verilerine göre 2022 Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracat %17, ithalat ise %40,4 oranında artış sergiledi. En fazla artış ara malları ve hammadde ithalatında yaşandı. Enerji ithalatının etkisi ise büyük.

Dış ticaret açığımız, cari açığımızı körüklüyor. 2022 Eylül ayı itibariyle yıllıklandırılmış cari açık 39,2 milyar dolar oldu. Neyse ki bu sene turizm gelirleri cari açığa olumlu katkı sağladı.

Bu genel ekonomik sorunlarımızın yanı sıra rekabet gücümüz bakımından ciddi yatırım gerektiren alanlar bizi bekliyor. Önümüzdeki dönemde, özellikle Avrupa pazarından pay alabilmek için yeşil dönüşümü gerçekleştirmemiz gerekiyor. AB ile aramızdaki Gümrük Birliğinin güncellenmesi de bir başka önemli konu. Yeşil dönüşümün yaratacağı maliyetin belirlenmesi ve gerekli desteklerin oluşturulması, Türkiye'nin 2053 karbon nötr hedefi için kilit unsurdur.

Ülkemizde henüz gerekli destek mekanizmaları, teşvikler, Avrupa Yeşil Mutabakatına uyum konusunda bütçeden ayrılacak pay konusunda sanayiye yol gösterecek kapsamlı bir plan, program bulunmuyor.

Yeşil dönüşümün tamamlayıcısı niteliğinde olan dijital dönüşüm ise sanayiden hizmetlere tüm sektörlerde önceliklerimiz arasında yer almak zorunda. Bu da gerekli alt yapının geliştirilmesi ve yatırım anlamına geliyor.

Sayın Akşener,

Biz sanayiciler, bir yandan yüksek döviz kuruyla gerekli hammaddeyi ve ara malları temin etmeye çalışırken diğer yandan yüksek enerji maliyetleri ile mücadele ediyoruz. Türkiye'nin enerji ithalatı için ödediği tutar bir yılda neredeyse yüzde 100 artış kaydetti. 2021 yılı Ağustos

ayında ödenen 4,37 milyar dolarlık enerji ithalatı faturası bu yılın aynı ayında 8,73 milyar dolara yükseldi.

Sanayicinin en temel amacı ülke kalkınmasına ve refahına katkıda bulunmaktır. Çalışanlarının mutluluğu da sanayicinin en büyük motivasyon kaynağıdır. Mevcut koşullarda üretmek artık ciddi fedakarlık anlamına geliyor. Bu da ne yazık ki beraberinde imalat sanayinden kaçışı getiriyor.

Bu noktada yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen ve ithal girdiyi düşürecek üretim, sanayimizin geleceği bakımından hayati önemde. Doğru bir kalkınma ve finansman modeli ile sürdürülebilir ve döngüsel ekonomi için stratejik bir planlamaya ihtiyacımız var.

Teknopark alanlarının ve kapasitelerinin artırılmasını bu bağlamda son derece önemli görüyoruz. Ayrıca OSB'lerin genişletilmesini, teknoparkların etrafında konuşlanacak ihtisas bölgeleri oluşturulmasını bekliyoruz. ÜR-GE ve AR-GE desteklerinin devlet politikası haline gelmesini savunuyoruz. İş insanlarının işletme sermayesine desteklerin daha fazla olması gerektiğini her fırsatta ifade ediyoruz.

Sayın Akşener,

Sanayicilerin ve iş dünyasının finansmana erişimdeki sıkıntılarını giderek büyüyor. Öngörülebilirlikten uzak uygulamalar, Türk ekonomisine güven sorunu, küresel gerçeklerle uyumlu olmayan kısa vadeli adımlar, finansal kaynaklara erişimi zorlaştıran unsurlar olarak karşımıza çıkıyor.

AB ile bütünleşme politikalarının izlendiği, AB'ye uyum reformlarının hayata geçirildiği dönemlerde enflasyonun tek haneli rakamlara düştüğünü, doğrudan yabancı yatırımlarda önemli bir artış olduğunu hatırlatmak isterim. AB'ye katılımın vazgeçilmez perspektifimiz olması gerektiğini düşünüyoruz.

Öte yandan sürdürülebilir kalkınma yolunda atmamız gereken hızlı ve kapsamlı adımların sekteye uğramaması için ülkemizin karşı karşıya kaldığı düzensiz göç olgusunun doğru yönetilmesi gerekiyor.

Tüm bu sorunların yanı sıra nitelikli eğitim meselesini ülkemizin en önemli sorunu olarak görüyoruz. Yüksek teknolojiye dayanan katma değerli üretimin ancak her kademedede nitelikli insan gücü ile mümkün olabileceğini biliyoruz. Bu bağlamda, teknolojik gelişmeleri, inovasyonu temel alan mesleki eğitim seferberliği başlatılması gerektiğini, kaybettiğimiz zamanın bir an önce telafi edilmesini savunuyoruz.

Son bir hususa değinmek istiyorum. Ülkemizin sürdürülebilir kalkınması ancak kadınların toplumsal hayatın her alanına aktif katılımı ile mümkündür. Türkiye'nin uluslararası endekslerde gerilerde kalmasının nedeni, kadınların istihdama, siyasete ve karar alma mekanizmalarına katılımının düşük olmasıdır.

Bu durum dikkate alındığında, 30 yıllık bir geçmişe sahip olan ESİAD'ın ilk kez bir kadın başkanı olması sebebiyle bugün Kurucu Kadın Siyasi Parti Lideri Sayın Akşener'in Derneğimizi ziyaret edip, toplantımıza katılmasından onur duyuyorum.

Türkiye'nin ekonomisiyle, stratejik konumuyla, her türlü fedakarlığa hazır olan insanıyla, çok güçlü bir ülke olduğuna inanıyoruz. Hukukun üstünlüğünün tam olarak tesis edildiği, çoğulcu demokrasi ve kuvvetler ayrılığının güçlendirildiği bir Türkiye'nin, gelişmiş ülkeler seviyesine çıkacak kapasiteye sahip olduğuna inanıyoruz.

Sözlerime son verirken katılımızdan dolayı hepimize teşekkür ediyorum, Sayın Akşener'e "ESİAD Ekonomik Vizyon Buluşmaları" toplantımıza katılımlarından dolayı şükranlarımızı ve saygılarımızı sunuyorum.

Sertifika No: Q-140005

